

Thuisbehandeling met antibiotica via de bloedbaan

OPAT – Outpatient Parenteral
Antimicrobial Therapy

JAN YPERMAN ZIEKENHUIS

Jouw zorg
is onze zorg

GEGEVENS PATIËNT

Patiëntenklever

Inhoud

Hoe verloopt de thuistoediening?	6
Controleraadplegingen	6
Opvolgingsinstrument PICC/Midline in de thuissetting	8
Adviezen:	9

Heb je nog vragen?

Stel ze aan je behandelend arts of een verpleegkundige.

Wat is OPAT?

Bij sommige infecties is een langdurige intraveneuze antibioticabehandeling nodig om de bacterie te bestrijden. Die behandeling starten we op in het ziekenhuis en kan thuis verdergezet worden.

OPAT is de afkorting van 'Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy' of ambulante parenterale antimicrobiële therapie:

- Ambulant geeft aan dat de behandeling niet tijdens een hospitalisatie plaatsvindt.
- Parenteraal betekent dat de medicatie via het bloedvat wordt toegediend.
- Antimicrobieel verwijst naar geneesmiddelen die actief zijn tegen microben die (ernstige) infecties kunnen veroorzaken. In sommige gevallen is een intraveneuze antibioticum effectiever dan orale (= inname via de mond).

Waarom OPAT?

Dankzij het OPAT-programma kunnen langdurige behandelingen, op een veilige en doeltreffende manier, in je eigen comfortabele thuisomgeving verdergezet worden. Zo kan je je dagelijkse activiteiten sneller hervatten.

Je kiest voor de thuisbehandeling zelf een thuisverpleegkundige. Vraag wel even na of die verpleegkundige vertrouwd is met 'OPAT'. Is dat niet het geval? Dan voorzien we de nodige opleiding in ons ziekenhuis.

Eventueel kan je ook zelf de behandeling toedienen. Heb je daar interesse in? Bespreek dat met de arts of verpleegkundige. Dan bekijken we samen of je voldoet aan de nodige voorwaarden voor 'Self-OPAT'.

Tijdens de thuisbehandeling volgt de infectioloog en het OPAT-team van het ziekenhuis je nauwkeurig op. Daarom plannen we op regelmatige tijdstippen enkele controleraadplegingen in het ziekenhuis.

Wie komt in aanmerking voor intraveneuze antibioticatherapie thuis?

Je behandelende arts in het ziekenhuis beslist in overleg met het OPAT-team (een arts gespecialiseerd in infectieziekten, een microbioloog en een OPAT-verpleegkundige) of je in aanmerking komt voor thuistherapie. Zij gaan na of er aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Kom je in aanmerking? Dan kies je als patiënt zelf of je de behandeling liever in het ziekenhuis of thuis verderzet. Kies je voor de thuisbehandeling via intraveneuze therapie? Dan regelen we je ontslag uit het ziekenhuis, en doen we het nodige om je behandeling thuis verder te zetten.

Wat kost een OPAT-behandeling?

Meestal wordt het geneesmiddel volledig terugbetaald, alsook het materiaal dat gebruikt wordt voor de katheterzorg.

Wat dient er te gebeuren vooraleer je naar huis kan?

We plaatsen in het ziekenhuis een intraveneuze katheter. Via die katheter kan het antimicrobieel geneesmiddel thuis toegediend worden. Daarna dienen we minstens 2 dosissen van de therapie toe in het ziekenhuis.

Er zijn vier mogelijke toedieningswegen. Bij jou plaatsen we volgende optie:

- PICC (Perifeer Ingebrachte Centrale Catheter)
- Midline catheter
- Poortcatheter
- CVC (Centraal Veneuze Catheter)

De OPAT-verpleegkundige informeert je uitgebreid over de antibioticatherapie en de intraveneuze toegangsweg. Samen bespreek je ook de mogelijke problemen die zich thuis kunnen voordoen, en wat je in dat geval moet doen.

Je ontvangt ook de contactgegevens van je zorgverleners in het ziekenhuis en thuis. De OPAT-verpleegkundige contacteert de thuisverpleegkundige en organiseert de opstart van de thuiszorg.

Antibiotica en ander materiaal worden voorzien vanuit de ziekenhuisapothek. Je krijgt voldoende materiaal en geneesmiddelen mee voor 1 week thuisbehandeling. Want na 1 week wordt je terug bij de infectioloog verwacht voor een controleraadpleging.

Hoe verloopt de thuistoediening?

De thuisverpleegkundige begeleidt je tijdens de antibioticatoediening. Hij/zij bereidt de medicatie voor, controleert dagelijks de insteekplaats van de katheter en ververst wekelijks het katheterverband, geeft de medicatie via een infuus en volgt eventuele infecties op.

Controleraadplegingen

Je komt wekelijks terug naar het ziekenhuis voor een opvolgconsultatie. Eventueel kan die termijn aangepast worden naar tweewekelijks.

Wat we opvolgen tijdens de controleraadpleging:

- We nemen zo nodig bloedstalen.
- We bekijken het verdere beloop van je therapie.
- We controleren de katheter.
- We doen eventueel aanpassingen aan je therapie.

Aan de hand van de inventaris van resterend materiaal dat je telkens meebrengt, voorziet de OPAT-verpleegkundige een nieuwe voorraad tot de volgende consultatie.

Datum + uur	Arts	Opmerkingen

Aandachtspunten bij het toediening van antimicrobiële middelen

Het is belangrijk dat je je thuis comfortabel voelt voor de toediening. Ook moet de ruimte voldoende hygiënisch zijn, zodat de thuisverpleegkundige op een veilige en correcte manier kan werken.

- Voorzie een ruime plaats waar je comfortabel kan plaatsnemen.
- Zorg ervoor dat de ruimte schoon is, door die geregeld te poetsen en het werkoppervlak te reinigen.
- Voorzie indien nodig een ophangstelsel voor het infuus.
- Houd huisdieren weg uit de ruimte tijdens de toediening van de antibiotica.
- Bewaar de medicatie en het materiaal op een droge en koele plaats, buiten het bereik van kinderen. Sommige geneesmiddelen worden in de koelkast bewaard (2-8 °C), in dat geval krijg je de juiste bewaarinstructies van de OPAT-verpleegkundige.

Contacteer ons bij volgende problemen:

Klinische problemen:

- Kortademigheid
- Huiduitslag, ademhalingsproblemen, zwelling van aangezicht/mond, lage bloeddruk, bewustzijnsverlies
- Koude rillingen of koorts >38.0 °C
- Toename lichaamsgewicht, dikke voeten
- Maag- en darmklachten
- Hoofdpijn, keelpijn
- ...

Cathetergerelateerde problemen:

- Roodheid of etter t.h.v. de insteekplaats
- Zwelling t.h.v. de hand, arm, oksel of schouder van de katheterarm
- Moeilijke doorgankelijkheid van de katheter
- Accidentele verwijdering of ontkoppeling van de katheter

Logistieke problemen:

- Medicatie- of materiaaltekort

Opvolgingsinstrument PICC/Midline in de thuissetting

Datum plaatsing:

1. Functionaliteit injectie	0	Makkelijk
	2	Moeilijk
	2	Onmogelijk
2. Insteekplaats	0	Droog
	1	Korst
	2	Helder vocht
	4	Etter
	2	Bloederig
3. Fixatie katheter	0	Correct
	2	Uitgegleden: cm
4. Infectie	0	Geen teken van infectie
	2	Lokale pijn
	2	Lokale warmte
	2	Lokale zwelling
	2	Lokale roodheid
	4	T: °C (indien > 38°C)
5. Trombose	0	Geen teken van trombose
	2	Zwelling arm
	2	Pijnlijke arm
TOTAALSCORE:		

Indien totaalscore groter of gelijk aan 4: contacteer de dienst infectieziekten.

Adviezen:

- **Functionaliteit:**

spoelen van de katheter met 10ml NaCl 0,9% voor en na iedere toediening van medicatie (pulserend). Wekelijks spoelen indien de katheter niet gebruikt is.

- **Insteekplaats:**

dagelijks visuele controle van het insteekpunt doorheen het verband, op tekenen van lokale infectie en/of lekkage.

- **Fixatie:**

uitglijden van de katheter verhoogt het risico op functionele problemen, trombose en/of infectie. Dagelijkse controle van het verband en het fixatiesysteem. De katheter mag nooit teruggeschoven worden (Neem eventueel een foto bij opstart).

- **Infectie:**

opvolgen temperatuur + wekelijks verbandzorg, eerder indien het verband vochtig/los is. Het naadloos afsluitsysteem wekelijks vervangen, de desinfectiedop bij elk gebruik vervangen.

INFORMATIE INTRAVENEUZE ANTIBIOTICATHERAPIE

Belangrijk! Vermeldt bij elk contact bij de huisarts, de wachters, het ziekenhuis of de ambulance dat je intraveneuze antibioticatherapie thuis krijgt via ons ziekenhuis.

Hieronder vind je alle details over jouw behandeling:

Klinische indicatie: _____

Microbiologie: _____

Antibiotica (naam + dosis): _____

Oplosmiddel: _____

Frequentie: _____

Inlooptijd: _____

Wijze van toediening: ☐ trage bolus ☐ intermitterend infuus
☐ continue infuus (elastomeerpomp)

Startdatum AB in JYZ: _____

Startdatum AB thuis: _____

Duur van de therapie: _____

Aandachtspunten: _____

[illegible]

Contact

Secretariaat Infectieziekten

Openingsuren:

Maandag - vrijdag: 8 - 17 uur

057 35 71 80

infectieziekten@yperman.net

Volg route 91

Meer info op: infectieziekten.yperman.net

OPAT-verpleegkundige

057 35 67 48

Buiten de kantooruren en in het weekend:

Dienst Spoedgevallen

057 35 60 00

Deze informatiebrochure is met de grootste zorg opgemaakt. Ze bevat algemene informatie en is bedoeld als aanvulling op het gesprek met jouw zorgverlener. Jan Yperman Ziekenhuis vzw, onze artsen en medewerkers zijn niet aansprakelijk voor vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in deze brochure.

Opmerkingen en/of suggesties kan je melden via communicatie@yperman.net

Jan Yperman Ziekenhuis vzw

Briekestraat 12, 8900 Ieper

info@yperman.net

057 35 35 35

www.yperman.net

Liever digitaal?
Scan de QR-code

